

Latwefchu Amis.

53. gadagahjums.

No. 19.

Trefchdeenâ, 8. (20.) Mai.

1874.

Redakteera adrefe: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westborn f. (Reyber) grabmatu lohde Jelgawâ.

Rahditajs: Wisjannafahs finas. Daschadas finas. Is wezem fristigas draudies wajafchanas lafkeem. Amerikaneetes karâ pret brandwibnu. Lâ wajag mibleht. Ilgofchanahs pehz filta pawafara. Dahwanas. Naudas tirgus. Rabibas un wrefchu tirgus. Sludmafchanas.

Wisjannafahs finas.

No Londones telegrafs sino, ka zeturdeenâ, tai 24. (2.) Mai muhsu Kungs un Keisars ar leelfirstu Aleksei Alekfan-drowitschu Windsorê atbrauzis. No Englandes printfcheem un ziteem augstmaneem apfweizinahts un no gohdawaktis pawadihts, Keisars dewees uf pili, kur Kehninene fawu angstu weesi fagaidija. Pilfehhta nami bij ar karogeem un tepdekkeem Keisaram par gohdu isglibtoti un nenoflatams laufchu bars stahweja galwu pee galwas no bahnuscha lihds Kehninenes aili. Englandes trohna mantineeks ar fawu laulatu draudfeni un Edingburgas herzogs ar leelfirsteni Mariu Alekfan-drownu muhsu Keisaram lihds Dower pilf. bija pretim braukufchi.

Jelgawa. Kandawas zeen. mahzitajs H. Bernewiz f. par uszihthigu amatakohpfschanu dabujis to seltu mahzitaja kruhschu krusu.

Schkabstatê tai 30. April un 1. Mai Schlpils prahwesta aprinka mahzitaji notureja fawu aprinka sinodi. R. S—z.

Daschadas finas.

No eelfschjemehm.

No Skohdas pufes. Kursemê ap Jurgeem fneega puteni, fals un fneega kupenas! Bagahjuscha seemâ, siltas semes, lâ: Egipte, Eslifâ un zitur neredsehts faltums un fneegs kritis; bet pee mums neredsehts siltums un flapjums, gandrihs bes fneega lâ ar rateem ween braukdami pawadijahm seemu. Tikai septinas deenas par seemu plahna fneega kahrtina semi applahja; bet nu uf Jurgeem lohti asf rihta un seemela wehjsch plohfahs, falsit un fneega puteni peedfihwoti, kahdus wezi laudis nau redsejuschi. Seemas fehja zaur to asu wehju gan zeeta. Rudsî metahs sili un paleek plahnaki. — Birmajâ leeldeenas fwehtku deenâ esohht Zurburgâ fihws pehrkons graudis un leetus gahsees; bet pee mums ne. Silts gan to deenu — pee 12 grabdeem bija, un faule spibdeja.

Par Leifcheem, kur tee wehl mas bafu pohstefchanu zeenâ tur, lâ dsirdejahm, esohht bafu flimibâ laba teefa laufchu mirufchi. Ir Kursemê schur tur ta fehriga parahdijahs daschu behrninu aifnemdama. Kahdâ pagastâ nodega nesen mescha

fargam flehts un kuhst. Esohht flehtê tam 300 rubki papihra naudas bijufchi, kas lihds ar zitahm mantahm fadega. — Waj nebuhtu labaki, kad laudis eemanitohs fawu pahrafu naudu pilfehthâ krahschanas lahde nolikt, kur taf ne wis ween drohschi glabata, bet wehl intrefes peln. Un kad ari spahrkafes fcheine (fihme) fadegtu jeb pasustu, war taf fawu naudu, kad spahrkafes fihmes nummurus un datumu usrafsta uf zitu papihri, un drohschâ weetâ to papihri usglaba, dabuht; bet kad nanda pati pasuhd jeb fadeg, tad wifš nopelns ahtri wehja. Mehds gan teikt: „Zaur fshadi til zilweks paleek gudrs!“ — Bet kalabad ari neklausfa labam padohmam un gaida, lai liktens to zaur fshadi gudru dara un mahja?!

Ir schais ihfâs un gaischâs naktis „firgu sagfschana“ nemitejahs! 18. April rentneeks kahds aibbrauz pee radeem, Leifschmalê, fawâs darifchanas un par nakti no firgu stakka, kam laba atflehga un ihpafcha dselss kahrtâ preefschâ, sagfi isnem tam abus, labi usbarotus firgus, eejuhds ratos un — aibbrauz prohjam. Sagli Leifschos aibbraukufchi, bes ka kahdas pehdas useetas! — Skahde esohht wairaf lâ 200 rubuli.

L. pilfehthâ nesen faker galdineeka mahzellî gar widu kahds saldats un fahl ar to walzi greestees un pehz pasuhd. Nu tik burfschis atzerejees, ker pehz fawas kabatas pulstena un rau! pulstens ir wehja. E kur smalks danzis, kas pulsteni no kabatas isdanzina!

No Leepajas sino, ka fchi gada Merz mehnesi ween jau esohht iswestas prezes: Rudsu 37,466 tschetwertî, meeschu 69,822 tschetwertî, ausu 13,455 tschetwertî, linufehflu 11,782 tschetwertî un linu 2872 birkawi.

Leepajas ohstâ ir lihds 16. April jau eenahkufchi 227 fugi ar prezhem un isgahjuschi 228 fugi. — Bagahjuschâ lehnâ seemâ wifu zauru seemas laiku andeles fugi Leepajas ohstâ eebrauza un isbrauza.

Leepajas pilfehtham buhs nahkofschâ 1875. gadâ, 6. Merz diwi wehrâ leekami gawilefschanas fwehtki un peeminas deenas fwehtijamas, prohti: 1) tad palifschohht 250 gadi, kamehr Leepaja pilfehthâ rekti (Stadtprivilegium) dabujuf, un 2) tad palifschohht 50 gadi, kamehr ta naudas krahschanas lahde, kas ir semneekem par labu nahk, ir no Hagendorna f. eezelta. E. F. S.

No Ruzawas. Efam atkal — gohds Deewam! — Jur-gus fagaidijufchi, kauschu tee lohti auksti pahrnahja. Seema, kas glufchi mas fala un wehl masak fneega atnesa,

ir pahrlaista. Zilweki gan lihds schim brihscham bij pee labas weselebas, til ween ka daudseem scho seem' azis fahpeja, — bet nu jau baku slimiba no Leischu puses ari Ruzawai tuwojahs un dascha weeta jau lahju pahr rohbeschu pahrspehrusi. Deems ween sin, ka turpmaflahsees! Lohpini scho seem' brangi ismituschu un wesele. Merza beigäs mums radahs gauscham firtas, mihligas deenas, bet ar 1. Aprili eestahjam — ka jau teizohht — „Aprili.“ Nukstums atjaunajahs un sneegs birst gandrihs ifdeenas. 20. un 23. April fakrita tahda sneega fahrta, ka ar rateem newareja wairs us preekschu kluht. Wisu pusdeenas sniga weena snigschanä un seemeta wehjsch puhta, ta ka drebuli zaur kaulcem skrehja. Kaut schis sneegs mums isgahjuschu seem' buhtu bijis! Tai laikä, kad mehs isgahjuschä seemä pehz sneega ilgojamees, atrakstija man kahds draugs no Kostromas gubernas, ka wineem tur September mehnescha beigäs til dauds sneega fasnidsis, ta ka tee schogad — atkal täpat ka ziteem gadeem — ar sneegu lihds Mai mehnesim istikschohht. Sals esohht 10 lihds lihds 20 grahdu. Wirsch ari wehl raksta, ka tai Kreewu semes apgabalä buhtu zitadi laba dsihwe, bet wasaru newarohht no knauscheem glahbtees, kas tur baru bareem atrohdo-tees un zilwekus un lohpus mohza, — un seemu esohht gruhht to pahraf dsilu sneegu isbrist.

Muhfu juhrmalä nupat diwi fugi atduhras. Weens ir Anglijas dselnu damskugis (30 asu garfch), ohtris Norwegeeschu fugis. Damskugis nahza no Stetines (Prushschöds) lahdehts ar daschadahm mantahm, ka ar kutamahm un schuwamahm maschinehm, us Mihgu eedams; bet nahtslaikä leelä miqlä bij nolaidis par semu us frantu un palika Papas juhrmalä us smilktihm feschohht. To smagu prezi: wahtes un 20,000 klinkerus (baltus steegelus) islahdeja; zaur to palika damferis weeglas — un ko dohmajat! wirsch pats ar sawahm maschinehm ismalahs no tihras smilktes zetu, prohti dsilu grahwi. Diwi enkuri tika pee'garahm tauwahm dsilumä ismesti un tad maschines rahwa fugi pee enkurehm klahht un arween klahht, lihds eewilka to dsilumä. Ischetras deenas gan pagahja ar wisu islahdeschanu, lihds kugeneeki ar sweijneeku palihgu eespehja no sekluma iswahktees un atkal us weegleem witneem schuhpotees.

Smaga preze teel par semes zetu us rateem Leepajä eewesta un steegeli turpat us weetas juhrmalä pahrdohht.

Ohtrais kugis, kas pee mums atpeldeja, ir ar linufehlklam lahdehts juhra apgahsees gluschi apfahrt, ta ka noluhfuschee masti us apafschu stahwejuschu; schim suamä wisi brauzeji Deewam schehl aukstös wilnös peld; ziti wehl lihka fahrtä kajites gul. Bet fuga lahdiarsch ir faufs un labä. Ruzawas ohtras basnizas draudles sweiji juhra us sweijibu eedami scho sadragatu fugi usgahjuschu. Wini peesauza kahdu damskugi, kas tam Anglijas kugim gribeja palihgä nahkt, un schis nehma to apgahsto fugi un wilka to pret Leepaju. Tur tas atkal atduhras. Tur nu muhfu sweiji — ismanigi deesgan — usdewa adwokatom to leetu; jo juhras likumi saka, ka kugis, kas us juhru bes zilweleem tohp atrasts, peeder tam atradejam. Dsirdesim, ka ta leeta isees!

Chr. Sch—g.

No Kandawas puses 21. April. Nau ihsti teizams pawafaris. Par leeldeenam bij brangi firts, pehz palika ar weenu aukstaks un aukstaks. 20. April bij leela fahrtä sneega fasnigusi, kam patika, wareja wehl it brangi ar kamanahm isbraukatees. 9. Februar bij Kandawä 3 teatera

lugas rahditas. Skatitaju esohht bijis til leels pulks, ka dascheem ruhmes peetruhjis. Pehz tam bijis weesibas wafars. Us teateri bijuschu Wahzeeschu ar Latweescheem kohpä, bet pehz us balli til Latweeschu ween. Esohht wis it jaufti un pa gohdam gahjis, bet ne-esohht til dauds to weesu ka zitahm reisahm bijis.

3. April noslibka Grentschu Birschpehteru mahjäs fahdam kalpam 8 gadus weza meita. No klehts nahkdama ta pee atas peegahjusti un laikam skatidamees un sibledamees tur eekritusi. Pagastu waldbahm gan buhtu us to zeetaki jaluhko, ka katrs fainneeks sawu aku labaki apkohptu, lai pee zilweleem un lohpeem skahde nenotiktu.

16. April nodedsa Semites Blikschu fainneekam istaba lihds ar gohwu stalli. Uguns no skurtena zehlfuses un wehjsch to til ahtri us stakkeem treezis, ka til knapi spehjuschi lohpus isglahbt. Jau no Februar mehnescha eesahkuma fahka Semites pagastä daschi ar karstuma guku nihkt. Slimiba gan nau til breefmiga, jo lihds schim til 1 miris, bet aplam lipiga, ta ka daschäs mahjäs gandrihs it wisi dabujuschu isguleht. Pehz leeldeenam iszehlfuschahs Kandawä bakas ar it leelu stiprumu, ta ka ihfä laikä dauds namös ar tahm faslimuschu un lihds schim kahdi 7 jeb 8 behrni ar tahm nomiruschi. Tufuma semkohpibas beedriba griboht 6. un 7. Mai sirgu israhdischanu tureht.

Dalsu puse behrni stipri gulohht ar kalleem. Kä Tulumä, Kudigä, Zehkabhstäte ta ari Dalsös ir krahfschanas un paleeneschanas lahde dibinata. Dsirde ari no tam runajam, ka Dalsös buhschoht renteju eetaisihht.

Kursemes basnizteesa sawu pawafara sehdeschanu isg. nedelä nobeidsa. Ari schoreis — jau ir ta trescha reise — nebij nekahdi kandidati us eskamu peemeldejuschees, un tomehr jau tagad ir stipri manams tas truhkums pee gataweem kandidateem, kas waretu amatä stahht par palihga mahzitajeem.

Kursemes aprinku waldbiba preeksch fugu nelaimehm us juhras ir isdewusi sinas par sawu lihdschinigo darbofschanohs. Schis beedribas darba lauks ir tas juhrmalis no Palangas lihds Kolkku ragam (Domesnes); ta waldbibas weeta ir Leepajä. Isgahjuschä gadä us ta mineta juhrmala gabala ir strantejuschu 11 fugi. No scheem 11 kugeem, fur beedribas eeriktes wareja glahbschanu nest, ir wifas zilweku dsihwibas waretas isglahbt, pawifam til 1 wihrs no weena damskuga noslibka. Bes scheem 11 kugeem ir wehl 2 engelischu damskugi no Mihgas ar labibu nahkdami stary Sarnati un Leijasmuischu gan kohpä faskrehjuschees un pohstä aigahjuschu. Lubkojeet us scheem behdigem gadijumeem ir jawehlahs, ka glahbschanas stajionu skaitis waretu tikt pawairohts un ka pee Bakuwies un Steinsortas eeriktetu jaunus uguns tohrnus un pret Schwalwer ragu weenu uguns fugi. Beedriba fuhdsahs, ka wehl zaur zaurim pa wisu Kursemi, til lab no pilsehtneeku ka lauzineeku puses, laudis par dauds masu dalibu pee schis juhras glahbschanas leetas nem. Wisi tee beedri lihds schim ir til no Leepajas un Wendpils. Un tomehr ta leeta ir tahda, ka ta gan waretu us labprahhibu un peepalihdsibu no wifahm pusehm gaidiht. Zilweku dsihwibas is juhras breefmahm glahbt, to schi beedriba grib. Waj tas nau darbs, fur zil daschai rohktai buhtu palihgä janahkt, ka no tahm eenahkdamahm naudahm war tohs glahbschanas rihkus gahdaht, ustureht un ja pilnigus dariht. Wi-

fās zitās walstis, kurahm juhras rohbeschas, tohp tohti dauds fchini leetā darihts. Zif noteef no muhsu pufes?

Tais 3 Wentspils kugofchanas fkolās klafēs un Dundagas, Ufchawas, Leijasmuishas un Lub-Gseres kugofch. fkolās isg. gadā ir bijušchi 104 fkolēni, no kureem pehz eksama atlaisti 27. No Kursemes juhrmalneekem, pascheem semneekem, scho pawafar tohp buhweti 16 kugi, kas scho wafaru tiks gatawi un warehs juhrā eet. (K. g. a.)

Kemeru sehwel awotōs 1873. gadā bij us wesekofchanohs 668 zilweki, leela pufe wihriščku. No Kursemes bij 226, no Widsemes 221, tee ziti no daschadahm Kreewu walsts pufehm, ir pat is dšlāhs Kreewu semes. 108 dabuja wannas par wolti. No flimneekem tika 235 isdseedeti, 379 us labofchanohs pawesti, pee teem ziteem 54 nemanija nekahdu labumu. (Rig. 3.)

Widsemes galwas komiteja preefch Samaras truhkuma zeetejeem eewehrodama, ka nu Samarā tahs leelahs behdas wifas pahwaretas, ir fawus darbus noslehguši. Wifas tahs summas, kas wehl preefch badu zeetejeem winai taps peefuhitās, tahs wina ir apnehmusees suhtih ne wis wairs us Samaru, bet us Besarabiju, kur daudsi wehl tohti leelās behdās miht, un tee ir luteru tizibas beedri. Lihdsfchinigahs leeliskahs dahwanas, ko wareja is muhsu gubernahm us Samaru suhtih, ir deesgan parahdijufchas, ka Widsemneeki un Kursemneeki ir gatawi bijušchi fawu palihdsibu fneegt wifem, kas truhkumā, weenalga kahdas tizibas, bet ari tas ir pareisi, ka wini ar tahm wehl atleefkofchahm drufjinahm grib fawu miblestibu ihpafchi teem parahdiht, kas wineem tā tizibas beedri jo tuwal stahw.

Rihgā 25. April wafarā kahda gastufchneeka Dulzowa pagrabā zaur burfchas ne-usmanibu uguns peetapis pee kahdas bleka kannas, kur eefschā bij fchandorins (dedsinajama eka); peezeem lohgeem tika ruhtes isspertas, wifas tahs leetas, kas us pagraba bij, galdi, fkapji tika aifweesti, durwis falaufitas un puifenam pascham gihmi un pee rohkahm ir deguma wahtis. Atkal mahziba, ar fchahdahm leetahm usmanigi dšihwoht.

Veepajas ohsts us ministra kunga pawehleschanu taps tuhda nahkofschā laika padstihots un wis tas plazis tuwumā labaki eerikhtehts, lai zefsch buhtu wifur walā.

Kreewu leelfirsta Wladimira augsta bruhde Marija ir Meklenburgas prinzeze. Lihds fchim wehl nebij neweena prinzeze no Meklenburgas us Kreewu semi prezeta. Augstahs bruhdes tehws Meklenburgas leelherzogs Franzis ir mahsu behrni ar Kreewu Keisaru Aleksandru, jo leelherzoga mahte, kas wehl dšihwa, ir mahsa no nelaiķes Kreewu Keisarenes Aleksandras Feodorownas, un abas mahsas no Wahzu Keisara Wilhelma.

Ihpafcha komisione ir preefch tam eezelta, pakal mekleht, waj tahs pagastu teefas Kreewu walsti ari teizami fawu amatu ispilda. Golos awife isnem no tahm protokolehm gabalus un dohd padohmu, ka pahrlabofchana esohht tohti wajjadfiga, un to waretu tā isdariht, ka dauds wairaf pagastu fawelk kohpā pee weenas teefas, tai weenā pagastā wif stahwoht pa tuwu waj tā radi un draugi waj tā eenaidneeki, no taifnigas taifnibas isdohfchanas mas wa-

roht redseht, wairaf atspihd draudfiba waj eenaidiba; turklaht weenam pagastam tas teefas usturs nahkās gruhti, tee bagatalee nowar tohs semakohs, un gruhti weenā pagastā atrast tohs derigus teefneschus. Kad wairaf pagastu kohpā, kur tad teefneschi stahw wairaf fewifchi, ta leeta cetu dauds labaki; par wirsteefu, kur war apefeereht, warohht zelt tahdu teefu, kur is teem daschadu pagastu teefnescheem iswehleti kohpā fehsh.

No **Ladogas** esera ledus ar Jurgu deenu ari isgahjis, tā ka Newas upe ir pawifam fklaidra. Ari labi tabli us deenwifcha puši no Ladogas esera mehds wehroht, ka turenēs ledus kustefchana un eefchana us Pinnu juhras elkoni rada tahlam apgabalam lihds pat Baltijas gubernahm wehsu gaisu. Tas tad nu ari buhtu pahrlaist.

No **Odesas** raksta, ka ari tur gohds Deewam dserfchana laudis stipri eimohht masumā, to warejufchi fklaidri pa leeldeenas nedelahm redseht; pirmdeenās tagad strahdneeki wifur esohht pee darbeem un neswehtijohht wairs tā agraf fawu „silo mandagu.“

Maslawas tuwumā beidsamajā laika leels pulks wilku ir rahdijufchees. Weens bars uskritis weenai fahdschaj, wilki fagraufufchi to wihtolu schohgu un tad eelaufufchees kuhki, un 6 aitas faplohsijufchi un trihs aifnesufchi netahlōs kruhmōs, lai war tur wifā meerā fawu laupijumu apchft. Brihnumō gan, ka Maslawas apfahrtums tik mas ismedihhts, ka tur fchahdi swehri war tik tuwu peelihst fklahht.

Kalugas gubernā laufkfolu fklaitō no fchi gada tohp usdohhts us 301; fkolēnu fklaitō 9864 puifenu un 955 meitenu. Tā tad no meitenehm nebij ne desmita data wehl fkolā.

No ahrsemehm.

Berline. Bismarka firsts nu ir jau tik tahlu atspirdšis, ka warehs no Berlines braukt us kahdeem weselebas awoteem. Katrs awots preezatohs, ka fchis weehs pee wina nahktu zeemā, jo Bismarka wahrdōs well pulka zitu pakal, bet tā dšird, winsch pats stipri us to pastahwoht, ka grib braukt us fawu paschu Warzinas muishu un tur eerafšōs meschōs un salumōs tahlaku atpuhshanohs mekleht. Berlineefchi ir kahrigi redseht Bismarku us eelas parahdamees, jo winsch leelu bahrsdu usaudsinajeēs isfkatotees pawifam sweschads.

Ciropas walstis tas gads, zif tahlu jau tagad pawafarā to war nokohpt, us laukeem rahdahs labō: **Franzija** fehjas ir to seemu labi panefufchas, **Englantē** no pat pirmahm pawafara deenahm stahw tohti labi, **Wahzsemē** ari ne ko nekajteja, bet beidsamais fala laiks ir weetahm fklahdejis. No **Kreewufemes** fchim brihscham tik runa wehl no deenwidus Kreewijas, tur gan ne-isskatoteēs ne ko preezigi, jo lauki stahweja zauru seemu ne-afsegti no fneega un ir stipri isfalufchi; dauds weetās teel isarti un ar wafareju apsehti.

Ungaru semē zaur falu esohht augtu kohki un dahrsu stahdi stipri faskahdeti, pee lauku fehjas ari warohht fklahdi manihht. Wahzsemē gar Reines upi wihna kohki, ahbeles un ari kirschu kohki, kas nupat bij noseedejufchi ir

apflahdeti, tahdas pat sinas nahf ari no zitahm Wahzjemes pusehm.

No **Spanijas**. Waldibas armijai ir isdeweēs Bilbaos pilsehtu eenemt un karlistu kara pulkus aisdensaht. Schi leeta tohp par warenu sohli us preekschu eeskatita. Tiklibds ta fina bij us Madridi atnahkusi, tad wis galwas pilsehts fawu leelu preeku rahdija par to panahktu uswarefchanu, wakara wisi nami bij gaismoti ar preeka ugunim. Bet neba wiseem weenadas dohmas. To paschu deenu kahds trakulis dabujis eetikt ministra namā un ar fawu rewolwer pistoli ir 4 schahweenus laidis us ministra un redsedams, ka ne weens netrahpa, ir beidsiht pistoli us sewi greefis un pats sewi noschahweēs. Tai leela walstsjukā zif dasch tā noklibst no zeta.

Jaunais prinzis **Napoleons**, kas lihds schim bij Englantes kara skohlā Wolwitschā, esiht tagad eskamu taifijis un til semu nummuru panahzis, ka war gandrihs faziht, ka winsch ir zauri iskritis.

No **Spanijas** raksta, ka Don Karlos, kas nupat pee Bilbaos sakauts, tomehr sawas kehina zeribas ir til stiprs, ka jau islaidis grahmatu, ka winsch buhschoht fawu Spaniju waldbiht. Spanijai sewi un to meeru atnesis winsch buhschoht ar wisu spehku palihgā eet, ka Franzija war attal sabht waldbiht Schambor gras. Un tad abi, ka pahwesta paklausigi dehli, buhschoht ar leelu kara spehku eet un sagahst Italias kehina waru un atdohd pahwestam atnemto semi, ari Neapeles padsihtais kehinsch buhschoht fawu gabalu dabuht. Un wisi tee ustizigee Spaneeschi, kas wehl turplikam par winu liskeēs noschautees, tee war drohschi buht, ka Don Karlos winu swabadibas pahgrohsis tuhda wiszeetakaja klausiba. Waj nu pehz tahda walbineeka daudsi kahro, tas wehl stipri janogaida.

Ka tee augsti mahzitee dseedataji un dseedatajas wareni leelu naudu par fawu skunsti eenem, par to jau ir daschu reis runahst. Kahda Bihnes awise peemin Bihnes dseedataju Mihse, kas par gadu til 80 wakaros un katru reis til us ihfu brihdi teateri rahdahs un daudsi ja 1000 nohtes jeb silbes isdseed, dabuhn par gadu pee 16 tuhst. rublu, tas ir ik par 1 isfauktu silbu 20 kapeiku. Tad lohne gan muti plahtht. Zif gruhti turpretim simts ziteem ta maisite pelnama!

Sahles pret gikti. Kahds Englande etis, kas daudsi gadus ar gikti un reimatizmu (plusu) gruhti wahrdsis, dohd sinu, ka winam isdeweēs no sawas grubtas kaites wala tikt. Winsch palizis apaksch wisahm 4 gultas kahjahm stiklu pudelu dibenus un eeguleēs tahda zaur stiklu no semes atschirtā gultā. Stiklis ka wahks noslohdsijis tohs semes spehkus, un flimneeks us weetas manijis labofchanohs un iswejeloejes. Kaut nu gan mas noprohtams, ka tur zaur to tas labums lai atlez, tad tomehr tahs sahles ir til weegli panahkamas, ka katrs ar tahdeem gikts flimeem to war isprohweht.

Is wezem kristigas draudses waijafchanas laikeem.

Tas bij tai gada 107 pehz Kristus dsinsch., kad Rohmas keisars Trajahns karu wesdams pret Armeneescheem nahza us Antiokiju, kas pehz Jerusalemē bij tas ohtes galwas pilsehts preeksch kristigeem. Tai draudsei toreis bij par ganu un mahzitaju tas firmgalwis Ignahzi, apustula

Jahna mahzeklis. Ar sawa gara dahwanahm winsch fir-digi sawai draudsei kalpoja un ruhpiigi sawu ganamu pulku bij ganijis un kohpā turejis pa wiseem teem waijafchanas laikeem, kahdi teem kristigeem zaur keisaru Domizianu bij ja-iszeesch. Winam bij wina deewabijafchanas deht tas pawahrds peelikts: Teosor, tas ir pa greekiski „Deewa neseje“. Trajahns bij tohti lepns walbineeks, un kaut gan wina firdei un prahtam ari dascha jaukuma netruhka, tad tomehr til tahlu winsch nespehja sawu firdi pahrlaust, ka lai winsch ar wisu sawu keisara gohdibu lai pasemotohs preeksch ta krusā fista Jesus. Winsch Antiokijā atbrauzis lika atsaukt sawā preekschā to bislapu Ignahzu un ar starbeem wahddeem to usrunaja: Kas tu tahds esi, tu kaunais garš, kad tu usdrohschineēs manas pawehles par neeku tureht? Ignahzs pilnā meerā tam atbildeja: „Neweens wehl nau to wezo Teosoru par kaunu garu nosauzis. Tee kauni gari behg no teem, kas tam Kungam Jesum kalpo.“ Keisars jautaja: Kas tad tas Teosors ir? Ignahzs atbildeja: Tas, kas to Kungu Kristu sawā firdi nese. „Tā tad tu nese to sawā firdi, kas ir krusā fista?“ Ja, atbildeja Ignahzs ar drohschu balsu, jo stahw rakstihst: „Es gribu eesch teem mahjoht un ar teem staigaht.“

To Keisars wains nepazeeta. Dufmās winsch usleza no sawa krehsla un spreeda to spreedumu, ka Ignahzu, kas tezis, ka winsch to krusā fistu sawā firdi tur, buhs west jaisitu us Rohmu un tur laudihm par islustefchanohs nosweest plehsigu swehru preekschā, lai tee to saplohja.

Rohmas eedsihwotajeem tani laikā bij tee tee wifuleelatee preeki, zaurahm deenahm raudsiteēs, ka zilweki nahwes breesmās ar plehsigeem swehream kahwahs un jihnijahs, jeb ka swehri sawas dufmās sawā starpā kahwahs. To bailigas tahs leetas bij, ko tur redseja, jo wairak tahs behdigas blauschanas atskaneja un afins isleefchanas bij, jo lihgsmi Rohmneeki ar plaukstahm plaukschkinaja un sawu preeku rahdija. Til tahlu wini bij palaidiba un glehwibā isgahjuschi un pakrituschi, ka til tahdi breesmu pilni brihschi spehja wehl winu juhmas kudinahht un mohdinahht un us brihtinu preeka leesmās eededsinahht. Zitu preeku jau bij pah pahrim atehduscheēs un kahroja ar ween pehz ka jauna. Tā tad kahdom laikam bij usnemas ari tahs swehru kauschanahs. Tee breesmigakee swehri tika famekleti, eekaitinati un tad salaiisti kohpā jeb uslaiisti us zilwekeem, lai nu kausjahs. Pirmajā laikā mehdsā noseedsneekus jeb karā sogubstitus nosweest swehream preekschā. Bet tas preeks bij par daudsi ihse, kad swehri tohs nabadsinus it ihfā brihdi saplohija. Tapehz tad petnas labad zehlahs ihpafsch amats, prohti tahdi laudis, kam bij daudsi spehka un ismanas, tee gahja par naudu ar plehsigeem swehream kauscheēs; starp teem bij daudsi tahdu, kas ari it ne ko par sawu dsihwibu nerechkinaja un ari to wiswairak lauwi rikles pameta. Keisari un warenee augstmani gribedami kauschu pulku few par draugeem dariteēs negahdaja wis par gudrahm teizamahm eeriktehm, zaur ko walstslabklahschana augtu, bet til buhweja teaterus un gahdaja, ka pa wisahm malahm laudis dabuja azis ispreeginahht, rikteja swehru dahrsus, pirka breesmigus swehrus un dewa tad par sawu naudu leeliskas israhdischanas, ihpafchi tahdas swehru kauschanahs. Ta pa-audse bij tā isgahjusti, ka wisa kreetna dsihfchanahs bij sudusti. Katrs til kuhloja, waj newar kahda isdewigā brihdi, weenalga pa kahdu zefu, pee leelas bagatibas kluht un tad ilgam laikam dsihwoht kahrumos un lihgsribā.

Lihds ar Rohmas walstis pa-augfchanu ari auga schis kah-
ruma prahst; katra jaun-eeenemta seme fuhstija sawus swehrus
un sawas bagatibas us Rohmu, lai Rohmneeku azis dabutu
atkal ar ko jaunu ispreezatees. Us tahs pirmahs swehru kau-
fchanahs 186. g. preeksch Krist. ds. jau redseja lauwas un
panterus leeceem pulkeem, drihs nahza laht leopardi, hijenes,
lahtschi un elefanti. Bet ar teem drihs wairs nepeetika.
Gudroja ar weenu, ka tahm azihm, kas atehduschahs, ko
jaunu pagahdaht. Weda krokodilus un upesirgus no Egip-
tes us Rohmu, lasija schirafes un rinozerus, tihgerus un luh-
schus. Kad warenais Pompejus Rohma swehru teateri dewa,
tad esohst bijuschi redsami 18 elefanti, 600 lauwas, 400 da-
schadi swehri is Afrikas. Keisara Augusta laika reis swehru
teateri kahwufchees 4—500 lahtschi. Keisars Titus weenu
teateri ta eeswehtija, ka tur weena dewuschi redseht, ka 5
tuhkstoschi nitnu swehru kaujahs un kahdas 9 tuhkst. no wisa-
dahm dsihwibahm kauschu preekscha isdseest. Keisaru pilis
dahrsi mudscheja ais tahdeem reteem swehreem, jo kahds wai-
rak un ko neredsetu spehja pasneegt, jo augstaki winsch flawe
un weetas eetika. No zitas wehrtibas maj ko swehra. Pa
wisahm pasauls dalahm isfuhstitti medineeki raudsija swehrus
sakert preeksch Rohmas teaterem: Indija kehra elefantus,
gar Meinupes krasteem meoija mescha kuitus, Afrikas tuffne-
schos strausi un lauwas. Un kad jaks bij isdewiga bijusi,
tad atkal saklahs tas leelais darbs, kuhstis buhweht, kuras
war schohs swehrus us Rohmu nosuhstiht. Tur zirta un sah-
geja, kala un kauseja deenas un nedelas un mehneschus, ka-
mehr tad nu schis mantas us Rohmu noskapeja. Pee teem
toreisejeem zeteem un braufschanas eeriktchm mehneschi ais-
gahja, kamehr is tahleem gabaleem nonahja, un leels pulks
swehru bij jau zeta nonihkschi.

Bet kad nu Rohma ta wehsts atskaneja, ka tad un tad
buh swehru teateris, tad wifs pilsehts bij ka aiskurts.

Preeks eefahlahs jau rihta agruma. Rinozeri tapa kohpa
rihditi ar elefanteem, lahtschi ar biseleem, tihgeri ar lah-
tscheem. Jo jau bij nitni, jo gribeja wehl wairak eepiltoht.
Klatfchoja ar pahtagahm, durstija ar eesmeem, kaitinaja ar
uguns buhkscheem jeb sweeda ar falmu kuschkeem. Un kad
nu bij paschi deesgan islahwufchees, tad nu nahza manigee
swehru gehgeri un ar saweem eesmeem gahja zihnitees ar ni-
najeem swehreem.

Bet wisleelakais preeks isglehwufcheem laudihm bij, kad
dabuja redseht, ka noteefatee tohp zaur plehfigeem swehreem
saplohstti. Tahdus noteefatus peefehja pee meeteem un at-
dewa swehreem par baribu; briescham teem wehl atwehleja
kahdu eerohzi, ar ko laizina wareja swehru atgainaht, kamehr
beidsot tatschu wina rikle krita. Un wisaplahrt bij teaters
us to jaukako isgrosnohts; trelini bij ar pukehm aplikti, fu-
laini staigaja ar gahrdumeem apfahrt un wisi preezajahs, ka
tee nabadsini nahwes breefmas zihnijahs.

Us tahdu nahwi bij ari firmais bislaps Ignahs noteef-
sahst. Rohma patlaban bij teateru laiks un tik ko Ignahs
bij Rohma atwests, te ari steigschus to dsina us to leelo Fla-
wija teateri, no kura wehl wareni muhru gabali ir atlikuschi.
Tur bij 86 tuhkstoscheem skatitaju ruhmes. Un wifas rindas,
wisi gangi bij ka peebahsti, pascha augfcha prasteer strahdneeki
un semaku atkal wisi tee bagatee, warenee un augstee. Wisi
tee tuhkstoschi bij tai deena faskrehjuschi, noskatitees, ka
weens bespehzigis firmgalwis asinainah nahwe dabuhn eet.

Wifs tas zihnischanahs plazis, tas apalais sehtswidus
bij beesi ar smiltihm apbehrts, lai to saplohstto asinis tur
drihs sawelkabs eekschah. Ap scho plazi gahja wisaplahrt ka-
nalis, kur krokoditi peldeja pa eekschu; apaksch semes bij tahs
alas isbuhwetahs, kurahs tee plehfigee swehri tika tureti un dauds
deenas bes baribas pamesti, lai jo plehfigi kricht wirsu tam,
ko teem preekscha noliks. Tur pa eekschu rihbinaja un ruhza
un krahza wifs tas pulks. Bet jo leels trohksnis zehlahs
no ta kauschu pulka, kas gaididami, lai jau sakht, ar kah-
jahm klandsinaja un pilneem balfeem saukaja.

Te us reisi atwerahs zeetuma durwis un bislaps Ig-
nahs, tas deewabijigais firmgalwis, stahw ahripus sawa
zeetuma durwihm. Wina sudrabainee mati feds wina gal-
wu, wina azis luhko meerah us to apsulbotu kauschu pulku,
wina gihmi atspihd tas saldais Deewa meers, ko ka pa-
faule nespehji doht, bet ko Deews teem sawejeem pasneeds,
ka tee dabuhn redseht tai neredsamah schehlastibas un goh-
dibas walstiba un apaksch kahjahm panemt wifas schi laika
zihnischanas un behdas.

Tas kauschu pulks plaukschikina ar rohkahm, klandsina ar
kahjahm, Ignahs to nedstid. Sawas azis us debesi pazeh-
lis winsch isfauz: „Es esmu Deewa kweeschu grauds, zaur
nitnu swehru sohbeem man buhs tikt samaltam, lai tohp at-
rasts ka skaidra Deewa maise.“

Dee laudis brehz ar ween spehzigaki: „Tohs swehrus!
tohs swehrus!“

Te iszelahs un atwerahs tahs swehru lambara durwis un
dwi lauwas islez un azumirkli ir tas firmgalwis sa-
plohsthts. Tik lee leelakee kauli atleek. Pehz pabeigta tea-
tera Ignahza draugi tohs atlikuschus kaulinus salaja, tohs
eetin baltah audekla un nowed us Antiokiju, to weetanu, kur
firmgalwis swehta amata tik ustizigi kalposis un to Deewa
draudsi kohpis. Tur wina kaulus no gulda us pehdejo dusu
swehta weeta. Un ka schis firmgalwis, ta simteem un sim-
teem ustizigi Deewa kalpi, simtahm kristigas seewas, mah-
tes un meitas par sawu kristigu tijibu dabuja eet zaur schah-
dahm nahwes breefmahm us to muhschigu dsihwofchanu.
Bet wina tijibas spehks, ta ustiziba lihds pat nahwei, wina
sirde drohshums pascha nahwes stundina, bij dsihwibas
graudi, stahditi Deewa seme. Ir pascheem paganeem to
redsoht bij ja-issauz: Brieschikigi zilwekt ir schee Kristus
laudis! Tahs zihnitaju un mireju asinis flazija to Deewa
sehju, ka ta jo kuplakti satoja, un jo pagani kristigus wai-
jaja un kahwa, jo tas pulks kristigu wairojahs un pildija
semu semes, un tautu tautas sakha staigaht ta Kunga Jesus
gaischuma.

Amerikanectes kara pret brandwihnu.

Wipus juhrah Amerika noteef daschadas leetas, kas
Europeescheem nahlahs lohti sweschadas, un tur par to ne-
weens nebrihnahs. Ta ir ari ar to brandwihna karu. No
schi gada eefahkuma, ihpaschi Ohio walsti, ir tas seeweeschu
karsch pret brandwihna dschrajeem eefahzees un steepjahs zaur
wifu scho walsti. Sachtibas beedribas un seewas ir sadewu-
schahs us weenu rohku, ka waretu isnihdeht brandwihna pah-
dohfchanu, un pirkfchanu un gastuschneekus un dschrajus,
waj tee grib waj negrib peespeest us nederschanu. Sawu no-
dohmu schis seewu beedribas isdara ta: Wispirms wina us-
aizina ar wifu smalkumu to schenkeri, ka tam buhs sawu

bohdi flehgt zeeti un nepahrdoht to elles dsehreenu, zaur fo feewas faude fawus mihlus laulatus draugus, un wisa familija fawu usturetaju. Schenkeri sinams us tahdu usaizinafchanu eefahkumâ neklausu. Tad nu fahlahs wina nama ap lehgereschana. Seewas leelôs bardôs, dauds simti, nahf un nostahjajs ap dsehreenu bohdi jeb frohgu un fahf garigas dseefmas dseedahf un Deewa luhgfschanas tureht par to apzeetinati grehzineeku dwehfelehm. Rats, kas wehl eedrohschinatohs pa to laiku eet schenki eefschâ, tohp ussimehts un wina wahrdu atrohd ohtrâ rihâ pilsehtâ awisê eelikt, fur winsch tohp smalki isnemts zauri, kâ gahda par fawu namu un fa-wejeem, kâ tura tizibu un kâ wisabi wedahs. Wai tam, kura dsihwê afahs feeweschu azis kahdu nekaidribu useet! Tahds tad ir par nerru notaisihts wisu preekschâ. Kur feewu lehgeris ap kahdu schenki apmetees, tur sinams ari ziti laudis simteem un tuhstoscheem fastreen, gribedami redseht, kura partija paturehs wirerohku. Schenku brahlischeem suhd ta kurascha tur zaur wisu baru laustees zauri un no wisa pulka apsmeeem lihst schenki pehz fawas brandwihna glahses waj alus kannas. Aplehgereschana eet ar weenu us preekschu, kamehr schenkeris pawisam padohdahs; lai waretu ilgati istureht, tad feewas pehz norunas pahrmijahs, bari nahf un bari eet, un luhds un fleeds un dseed un lahd, kamehr gastuschneeki un frohdsineeki apsohlahs fawu petnas amotu aishehrt un reibinadamo dsehreenu andeli flehgt. Seewahm ir isdeweess leelus apgabalus tã no dsehreju ellehm flaidroht. Kahds 20 pilsehtôs ir til pa retai tahdai andeles weetai wehl atlizis; wiskas zitas, fur fenak aif dsehrajeem zauras deenas, zauras naktis mudscheja, ir tagad applusufchas. Amerikanee-scheem zaur zaurim, kâ leekahs, fchi leeta ir it labi pa prah-tam un til ihsteem frohga brahlischeem tã reebj. Weetahm schenkeri eefahkumâ ar leelu rupjibu un lepnibu feeweetes atraidija, bet schihs nepeekufdamas weda fawu karu us preekschu, ne weens muskis, nei wihreeschu blaustifchanahs nespehja atstahweht feeweschu flaneem balfeem, kas ahtraki ne-apklufa, kamehr schenkeris isnahja ahtrâ un fawus beidsamohs dsehreenu atdohdams un muzas faskaldidams padewahs. Daschâ weeta feewahm isdewahs schenkerus un frohga papin-us til tahlu firdis sakustinaht, ka teem us dwehfeli fahka ruhpeht wina grehku pilns amats, kas warbuht neweenam nebij derejis par pazilafchanu, bet gan daudseem par pagrim-fchanu pee meefas kâ dwehfeles, un tee tad paschi peebeedro-jahs feewahm klahf un gahja lihds ar tahm zitus schenkus taisiht zeeti. Tã weens, kas ilgu laiku ar zirwi rohkâ durwis stahwejis un feewu lehgeri atgainajis, beidsiht fweedis zirwi pee malas un wehliis fawas muzas laukâ un nu gahjuschi wisi tai uswaretã weeta un garigas dseefmas-dseedajufchi pateik-dami Deewam, ka weena pohsta weeta masak. Wiswairak tahdus notikumus ari tuhda apswana ar basnizu pulksteneem un fur kahdam schenkeram kohfi gruhti to flahdi panest, tam tad par atlihdsinafchanu lasa dahwanas jeb pagahda labu weetu un tã ta leeta, kâ nguns leesma ar ween tahlak aism-dama, eet us preekschu. Scho feewu karu pret brandwihnu mehds daudskahrt ihfi nosaukt par garigu fehrgu, kas turenês laudihm esohf usbrukufi, bet aismirft, ka tai leetai ir ari faws wefeligis kohdols. Tahs feewas un behrni, kas warbuht ari pee mums mahjã rohkas lausa un afaras raud, redsedami, ka tehws waj brahliis zaur frohga mihlestibu ar ween wairak atsweschinajahs fawam namam, fawu labumu istehre, wefelibu apehd, feewu un behrnus nabadsibã gruhsch

un fawu dwehfeli pagremde, tee fapratihis gan tohs bal-fus, kas tur falejahs kohpã un kã ween sinadamas grib atgainaht no tahlaka pohsta tahs eestihgufchas dwehfeles.

Tã waijag mihleht.

Breeksch 180 gadeem bij Franzijã Marselas pilsehtã breefmigs mehris. Mikna fehrga ne-apfinami plohsijahs un prafijahs upurus pa tuhstoscheem. Mihlestibas faites fah-truhka, firdis fahala. Wisê isfchihda un fchihrahs. We-zaki atstahja fawus behrnus, behrni fawus wezakus. No tuwaku mihlestibas nebij wairs ne smakas. Aukstums wisur walbija. Dakteri notureja fapulzi. Pahrspreeda par nikno fehrgu un wisi weenajahs tais dohmãs, ka flimibai waijag kahdam paslehptam cemeflam buht. Bet kã to lai atrohd? Zitadi tas nebij eespehjam, kã tilai zaur to ween, kad kahda mehri mirufcha lihki usfchlehrs un wina eefchas ismekle. Bet kas lai to isdara? Ikkatriis no tam atrahwahs, jo flimiba ir breefmigi lipiga. Klufums walbija wisap-fahrt. Wisi bij nogrimufchi dsili dohmãs. Tã peepeschi weens no daktereem pazehlees fazija: „Labi, es eefchu un to idarischu. Gribu labprahf fawam tehwi-pilsehtam par upuri nodohtees. Es swehru, ka es rihã deenai austohf tahdu lihki usfchlehrdischu un wisu, fo wina eefchãs atra-dischu, flaidri usrakstifchu.“ To tezis winsch aifgahja. Sapulzê iszehlahs daschadas dohmas par wina. No ziteem winsch tika apbrihnohts, no ziteem atkal noschelohts, un atradahs ari tahdi, kas wehl netizeja, ka winsch to tee-scham isdarihs. Bet Gijon's — tã scho dakteri fauzã — palikahs pee fawas apnemfchanahs. Winsch nebij wis kahds wejis. Ne. Bij jauneklis, paschã sakofni un wehl neprezejees. Bagats buhdams winsch papreeksch taisija fawu testamenti. Morakstija wisu fawu mantu labdarigeem mehr-keem. Isfuhdsjeja pehz tam fawam bikstehwam grehkus un fanehma swehtu wakarinu. Pehz tam, kad to bij isdariis, winsch aifgahja meerigi pee fawa darba. Uszihgti apluh-kojis winsch wisu to, fo bij eewehrojis, usrakstija. Ge-mehrza to papihri etiki, lai flimiba zaur papihri ziteem ne-peeliptu, un tad nogahja pats us mehra-spitali, nogaidiht, kas ar wina notiks, un — pehz dimpadfmit stundahm bij mehrim par laupijumu. —

H. D. B.

Ilgofchanahs pehz filta pawafara.

(Pehz tautas dseefmas wihfes.)

Al, luhdsama, faulesmahte,
Atwer staru palohdsinu,
Lai starini wisedami
Dohd semitei fiktumiu!

Apkampj semes mahmuliu
Ar rohzinahm starotajahm,
Lai starini semê bira
Pee mahminas lahjinahm.

Saules meita attezej'fe
Staru seedus lasidama,
Staru seedus falafij'fe
No teem frohni seltodama.

Satas lapas, Geras seedus,
Widu smeldses cepihdama,
Laj „seedonis“ — lohlominis
Attel jautri dseedadamis.

Nahz, puisti, sneeds rohziun,
Atnes dabai wainadsiun,
Atnes grawai falbas dseefmas,
Lagdigalu — dseedataju!

Atnes pusckus — mihlestibu,
Ne tik ahtri muhs atstahjis;
Deewinck patš tahs mihlestibas
Wisu jauki darinajis!! —

E. F. S.

Londonē tagad jau ir 4 milioni eedsihwotaju, kas dsihwo
528 tuhst. namos un beidsamaja gada ir apehduschi 150,000
muzas gasas, 293 tuhst. wehrschu, 1 1/2 miliona aitu,
30,000 tetu, 8500 zuhfu un tika sawalditi no 10,712 po-
lizejas wihreem.

Breecksch Jelgawas latw. kurlmechmo skoblu
tika eemakfati:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'no Sefawas dr.', 'Rihzas un Bahrtawas dr.', 'Dr. Br. f. Jelgawa'.

Pawisam . 27 rub. — kap.

Jelgawa, 29. April 1874.

Mahz. R. Schulz,

kurlmechmo skobl. direktors no Kurf. pufes.

Naudas tirgus,

Table of exchange rates for Jelgawa, 6. Mai 1874. Columns include item description, 'uspraf.', and 'fohl.'.

Labibas un pretschu tirgus Jelgawa, 6. Mai, Rihga,
4. Mai, un Reepaja, 27. April 1874. g.

Table of market prices for various goods like '1/2 tschetw.', '1/2 pudu', etc. Columns include item name, 'Jelgawa', 'Rihga', and 'Reepaja'.

Latw. Awischu apgabdataja: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchana s.

Zaur augstakas teefas atwehleschanu no Paltaisē
pagasta waldifchana teel sinams daribis, ka 22. Mai
sch. g. eeksch Paltaisē muishas no magafinas
434 mehri rudu un
196 mehri meeschu
uf wairafobliifchana tiks wabrdohiti. 2
Paltaisē, 27. April 1874.
(Nr. 81.) Pag. wez.: E. Freimann.
Teef. skribw.: Schilling.

Behz tam, kad par libdschinitiga Kurfischu Bibju
mefchafarga mahju fainneela Anfa Schonberga
wanitbu warabdu debf konturse ir spreesta, toby no
Kurfischu pagasta teefas mineta Schonberga warabdu
deweji un nehmeji zaur scho usajinatati, libds 27. Mai
1874. g., kurfch par weenigo isflehghschanas terminu
nolikta, wee schihs pagasta teefas meldetees, ar to
peddraudefchana, ka wisi libds augfcha minetai deenai
neveemeldejuskdees warabdu deweji wina prafifchanas
teefbas saudehs un warabdu nehmeji weh likuma tiks
strahpeti. 3

Kurfischu pagasta teefa, 23. April 1874.
(Nr. 90.) Preefchd.: J. Irbe.
(S. W.) Pag. teef. skribw.: Grube.

Glejas pagasta waldifchana (Dobbeles awriakfi) dara
finamu, ka 27. Mai f. g. wultien 10. no ribta ub
trupē masas dalas tiks wabrdohiti 448 mehri rudu
no schi pagasta magafinas. 3

Gleja, 27. April 1874.
(Nr. 154.) Pag. wez.: J. Schlefer.
(S. W.) Skribw.: J. J. Daase.

Berkenes pagasta waldifchana dara zaur scho fina-
mu, ka 14. Mai f. g. no Berkenes pagasta magafinas
200 mehri rudu un 100 mehri meeschu wairafobli-
fchana lewat kubs wabrdohiti. 2

Rubrumuifcha, 25. April 1874.
(Nr. 105.) Pag. wez.: J. Dhsoling.
(S. W.) Skribw.: Smugge.

Wisi warabdeeki, ka ari tee, kas tam nomitufcham
Wez- un Jaun-Saules fainneelam Chritian Dabo-
ling no Purnal mahjahn laut to buhtu leenejufchi,
teel zaur scho no Wez- un Jaun-Saules pagasta
teefas (Alt- u. Neu-Rabden Gemeindegerecht) usajinatati,
fawas prafifchanas un zitas weederigas weenefchanas
diwju mehnefchu laikā no schas deenas wee schihs
pagasta teefas usdohi, jo weh schi isflehghschanas ter-
minu warabdu prafifchati kubs wee meera nowaiditi un
warabdu flehpeji aplitti ar likumigu strahpi. 2

Wez-Saulē, 19. April 1874.
(Nr. 112.) Preefchschd.: J. Kundschen.
Teef. skribw.: R. Pohlmann.

13. Mai f. g. tiks wee Krohna Benfawas pa-
gasta waldifchanas, eeksch Benfawas mefchafunga
muishas, 200 mehri rudu un
100 mehri meeschu
eeksch masafahn dokahn wairafobliifchana wabrdohiti.
Benfawas mefchafunga muishā, 18. April 1874.
(Nr. 39.) Pag. wez.: Frij Birnemann ††† 1
(S. W.) Pag. skribw.: A. Seidenberg.

No Kemetes-Weefohitu pagasta waldifchanas un pa-
gasta teefas toby wifas pilfchru un pagastu polizejas
zaur scho luhgtas, fawus rakstus wee schim waldi-
fchanahm ne wais ka libds schim uf Saldu, bet no
23. Aprila f. g. uf lpes muishas pastes stanjiu
laikā. 2

Kemte, 23. April 1874.
(Nr. 89.) Pag. wez.: Karl Buttewih.
(S. W.) Pag. skribw.: Ed. Stobbe.

No Keel-Wirjawas pagasta waldifchanas teel sinoms
daribis, ka 23. Mai f. g. no Keel-Wirjawas pagasta
magafinas 500 mehri rudu un 300 mehri meeschu
uf wairafobliifchana tiks wabrdohiti. 2

Keel-Wirjawa, Dobbeles awriakfi, 1. Mai 1874.
(Nr. 146.) Wezafais: J. Kalkerebn.
Skribw.: A. Allen.

Wez- un Jaun-Saules pagasta teefa (Alt- u. Neu-
Rabden Gemeindegerecht) usajina wifas tobs, kam jeb-
lahdas warabdu prafifchanas jeb mantofchana no tabs
atstabas mantibas ta schi gada nomitufcha, wee Rih-
gas weederiga sielmatara Benjamin Obladt buhtu, jeb
kas wifam warabdu ir palifufchi, lai tee wafchi wis-
wehlalats libds tam no schihs teefas noliktam isflehgh-
schanas terminam, 19. Juni 1874. g., schē weemelbabs,
fawas prafifchanas un mantofchanas rekti weerabdu
un atkal warabdu nomafka, ar to weehobinafchana,
ka weh schi termina neweens warabdu prafifchati un
mantifneeki wais netiks klaufti, bet tee warabdu fleh-
peji tiks weh likuma strahpeti. 2

Wez-Saulē, 19. April 1874.
(Nr. 118.) Preefchschd.: J. Kundschen.
Teef. skribw.: R. Pohlmann.

No Krohna Abfawasmuishas pagasta magafinas tiks
uf augstakas teefas atwehleschanu Nr. Dhsolmuishas
(Gandorf) teefas namā, wee Lufuma, 15. Mai 1874.
g. wairafobliifchana fims (100) mehri rudu un diwi
fims (200) mehri meeschu mafafas dakas wabrdohiti. 2

Kr. Dhsolmuishas teef. namā, 16. April 1874.
(S. W.) Pag. wez.: D. Schulz.
Pag. skribw.: Kristophsohn.

No Wez- un Jaun-Saules pagasta teefas (Alt- u.
Neu-Rabden Gemeindegerecht) toby zaur scho wisi pas-
rahndneeli un warabdu prafifchati ta nomitufcha, wee schi
pagasta weederiga fainneela telwa Jahn Laweneelaw
no Laweneel mahjahn usajinatati, fawus warabdu, ka
ari prafifchanas libds 20. Juni f. g., kura deena war
to weenigo weehobfchanas terminu nolikta, wee schihs
pagasta teefas weenei, wehlalats warabdu prafifcha-
nas netiks wais klauftas un ar warabdu flehpejeem
weh likuma tiks daribis. 2

Wez-Saulē, 20. April 1874.
(Nr. 120.) Preefchschd.: J. Kundschen.
Skribw.: R. Pohlmann.

Blankensfeltes pagasta valdīšona (Dobbeles apriņķi) dara zināmu, ka trešdecen, 23. Mai f. g. vultien 1. veļs pūsdemas veē fēhbs pagasta valdīšonas uhrupē mašās dakās tīks no fēhbs pagasta magastinas 320 mehri rudšu pahrdōhti. 3

Blankensfelte, 29. April 1874.
(Nr. 59.) Pag. vez.: J. Gintehn.
(S. B.) Stribw.: J. J. Haase.

28. Mai f. g. tīks no Lihwes-Behrjes pagasta magastinas Lihwes-Behrse 600 mehri rudšu us wairakfōhlīšhanu pahrdōhti. 3

Lihwes-Behrse, 1. Mai 1874.
(Nr. 108.) Pag. vez.: J. Rosenfeld.
(S. B.) Stribw.: C. Dreymann.

Studināšhona.

16. Mai 1874. g. tīks no Pēbtermuišhas pagasta magastinas wairakfōhlīšhanā pahrdōhti:

- 400 mehri rudšu,
- 100 mehri meefchu,
- 100 mehri ausu.

Pēbtermuišhā (Peterhof bei Herzogshof), 27. April 1874
(Nr. 76.) Pag. vez.: K. Uhdre +++
(S. B.) Stribw.: Anderfohn.

Diakoniju namš — Jelgawā.

Zaur to, ka tagadejōs laikōs wifās astura leetas dahragatās valkūšhas, Jelgawas diakonisu nama preekščhneeziba dara zaur fēho wifēm finamu, ka wina ta apfōhpschanašmaka var flimajēm ir japaugština, un tadeht no 1. Juni f. g. fēklobt buhs jamakša ne waitš kā līhds fēhim 30 kap. var deenu un 2 rubl. par nedēlu, bet 40 kap. par deenu un 2 rubl. 50 kap. par nedēlu. 3

50 rubl. pateizibas maksas

tam fōhla, kas ustrada jeb sinu laišh Treknū Jahna muišhas rentneekam Jehlab Sirehle (Mispates apriņķi, Gramdas kirspēlē) pahrt iem, nakti us 19. April no staka iſſagteem 2 trekneem ſirgeem:

- 1) bredis, ar melnām krebtem, labš leels no auguma, 3 gadus wezē. Sibmes: Nabfes kreisā pūfē trūms; un weenai preekščlahjai nagš pahrsprahdīs;
- 2) ſarkani rauds, 4 gadus wezē ehrelišs. Sibmes: Us wirtsūhvu lūna, wirbelatnas krebtes un mata ſwaigsnie veerē.

Katris ſirgš ir wehrts 100 rubl.
Sirti ratōs juhgti ir aīšbraukti.

Robert Breslau

tohp uſaižinahts līhds 14. Mai f. g. ſawu parahdu nomakfābt un ſawas plehščhas un weščhas rullt iſnemt. Ja atrauſees, — tīks augščhā minetas leetas pahrdōhtas. 1
J. Pawehn.

Mundahles Lejneeku mahjās.

Atminu ohgles, akminu darwu un kōhku darwu, kā ari engliſchu ſuperfōsfatu un ſaulumiltus lehti pahrdōhd 3

Gottfr. Herrmanis Jelgawā, veē Dobbeles wahrteem.

Wihles, no katras ſortes,

un no labalahs wehrtības, lehti pahrdōhd un wezas apmaina Jelgawā, tātoku eelā Nr. 14. 3

ſkahi zaur kruſu

apdrohščhina

labibu, linus, kartofelus un wifadas dahrſa ſaknes, leelās un mašās drumās,

Kreewu kruſas: apdrohščhinaſchanas beedr., dibinata 1871. gadā,

un iſdohd wifās klabtakas wajadſigas ſinas par to zaur ſawu general-agentu preekščh latweeſchu **Widsemi un Kursemi**

Danl. Minus,

Rihgā, paſcha namā, Wehwereelā pee linu ſwareem. 7

Gebraukščhanas weeta Seepajā pee jauna tirgus, preti gatās ſkabrānem, zitreiſ Struopa, tagad Schumacher k. namā, kur labu ehdeenu, gultas, kā ari ihpaſchas iſtabas preekščh reſneekem un labu apdeeneſchānu peeſohla 1

C. Querner.

Tai paſchā namā ari eſmu bohdi eerittejis, kur wifadas vrezes us galwoſchānu un var to lehtako ženu pahrdōhd. Lubſu wifās ſawus andeles draugus manī ar ſawāhm apitelſchānāhm apmekleht. 1

A. Schumacher.

Wifadas ſortes

jaunu ſiſtu

pahrdōhd no lehaera 2

Gottfr. Herrmanis Jelgawā, pee Dobbeles wahrteem.

Labī dihtfoſchas abholina: un timoteja-ſehklas, kā ari lehu: un linu-ſehklas pahrdōhd par lehteem ſirgeem ta maerial andelesweeta no

M. Michelfohna,

zitreiſ C. Aronstama, Jelgawā, tātoku eelā Nr. 38.

Pehz pabeigtas teatera iſrahdiſchanas Ar. Drufas-muišhas ſahlē, 14. April f. g. ir pee manim pahrtis

gumijas kalafchu

atradees; kam labš buhtu peederigas, war ſanemt Jelgawā, leelajā eelā, Nr. 100—101, trihs trepes us augſchu, pee **A. Eicha.**

Zaur fēho daru wifēm finamu, ka eš ſawu ſelli Krauſt no deeneſta eſmu atlaidis, un ka mans lohpu-ufirzejs Korſs tagad manā weelā us ſemehm tohs darbus iſdarīhs. Jeen. lohpu ihpaſchneeti teel luhgti, manim par to rakſitās ſinas laiſi, ka witeem lohpi pahrdōhdāni. 3

Seepajā, 1. Mai 1874.

Jeannot Scheffel, ſlaktermeiſters.

Imperialmeeſchus

kaš aplam leelu raſchu dohd, 20 līhds 30 graudus, un tai treknakajā ſemē weldrē nekriht, war preekščh ſehklas dabuht par 3 rubl. ſudr. mehru pee **Piccop & Co.**

Jelgawā, leelajā eelā, pretim Latw. baſn.

Labu ſawu ſeenu

4 rubl. par birkawu war dabuht pirti pee 1

G. F. Goltz,

Jelgawā, pee eſerwahrteem.

Pehterburgas loterijas lohſes

behrnu glabbščhānas namam par labu (ſchī loterija ſtabw Keiſariſkas Augštības printſcha Oldenburg ſar-gaſchānā), ar to leelako winneſtu no 11,000 rubl. par ko labdu namu dabu, kaš par gadu 1000 rubl. ſudr. eeneſs, pahrdōhd par 1 rubl. 20 kap. gabolā

M. S. Löwensteins, Jelgawā, leelajā eelā Nr. 16.

Šchī loterijai ir pawiſam 500 winneſtu.

Rupat tika gatawa un wifās grahmatu bohds dabunama:

Firma

Kreewu walodas mahziba

preekščh

Latweeſcheem.

Saraktiſis **J. Golotusow.** 1874.

Makša eeſeta 40 kap. ſudr.

Wina grahmatā preekščh kreewu walodas eemahzīſchānāhs buhs no leelas palihdības. Wina ir ſite-mattiski ſaſtahdita un mahjamohs weeglt eewed walodas praſchānā. Eemahzījums ari tublit teel praktiski iſleektabts. Waram ſcho grahmatu no ſirds wifāhm lauſfōhlahm eewehleht.

Leelakais krahjums ſchuhjamu maſchinu

preekščh ſtrohdereem u. t. yr., no 47—100 rubl. f., un maſakas ar rohku greeſchamas par 35 rubl., kā ari preekščh ſaimneezehm 15 rbl. f. ſahloht. Par wifāhm maſchināhm mehš wairak gadus **vilnigi galwojam** un peeſuhtam beš maksas us pagebreſchānu zena-rahditajus ar bildehm un dohdam līhds karam pirzejam pamahzīſchānu wina walodā drukatu.

Grower & Baker, Imperial, Singer,

ir lohti ſkaiſtas ſtrohdere-maſchinas. Mehš nemam tahdas jau kahdus 7 gadus tīkai iſ tabm labatahm ſabrikāhm un tadeht ari dabujāhm Wihnes iſſtahdē **virno medali.**

Luhrt un **Zimmerthal, Rihgā, leelā Smilſchu-eelā Nr. 7.**

